

زندگی نامه دکتر مصطفی اسدی

مجری طرح ملی فلور ایران

مهدی زهدی *

پست الکترونیک: Mezhohdi@yahoo.com
* سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

شناسایی و تعیین نام گونه‌های گیاهی، در اموری که به نحوی با گیاهان کشور ارتباط دارد (به ویژه شناخت و مدیریت منابع طبیعی تجدیدشونده) از اولویت بالایی برخوردار است و انجام آن پیش از هر اقدام دیگری ضرورت دارد. بنابه تعریف، فلور یک یا مجموعه‌ای از چندین جلد کتاب است که در آن گیاهان منطقه خاصی براساس نظام معینی تشریح می‌شوند. کلید شناسایی برای گروه‌های مختلف گیاهی که توسط گیاه‌شناسان نویسنده فلور تهیه و ارائه می‌شود، شناسایی گیاهان را برای سایر کاربران امکان‌پذیر می‌کند. نگارش فلور در ایران قدمت به نسبت زیادی دارد. قدیمی‌ترین فلور مدون و منسجمی که در مورد گیاهان ایران در دسترس است، فلور شرق (Flora Orientalis) اثر گیاه‌شناس معروف سوئیسی، بواسیه (Boissier) است که در سال‌های ۱۸۶۷ تا ۱۸۸۸ میلادی تألیف و منتشر شد. با وجود مطالعات متعدد و تهیه کتاب‌های فلور به

دکتر مصطفی اسدی، مجری طرح ملی فلور ایران

زبان‌های زنده دنیا، نبود فلوری کامل به زبان فارسی، که برای فارسی‌زبانان قابل استفاده باشد، کاملاً محسوس بود و ضرورت تهیه آن احساس می‌شد. با این هدف، در سال ۱۳۶۷، طرح فلور ایران به زبان فارسی در هرباریوم مرکزی ایران واقع در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور توسط گیاه‌شناسان بخش تحقیقات گیاه‌شناسی پایه‌ریزی شد (اسدی، ۱۳۶۷). معصومی (۱۳۹۵)، بیان می‌کند: اجرای طرح فلور ایران و تلاش هماهنگ‌کننده ملی طرح، آقای دکتر مصطفی اسدی، اهمیت زیادی در ترویج و همگانی کردن علم گیاه‌شناسی داشته است. با توجه به آنکه متون گیاه‌شناسی معمولاً به زبان‌های لاتین، انگلیسی، فرانسوی و آلمانی است، انتشار فلور ایران به زبان فارسی کمک بسیار بزرگی برای کارشناسان و علاقه‌مندان بوده است. آقای دکتر مصطفی اسدی، محقق و استاد پژوهش پایه ۴۳ بخش تحقیقات گیاه‌شناسی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، مجری ملی طرح تحقیقاتی تدوین فلور ایران به زبان فارسی هستند. این طرح بسیار مهم و ارزشمند، از سال ۱۳۶۷ با همکاری تعداد زیادی از محققان گیاه‌شناسی کشور آغاز شد و در حال حاضر پس از گذشت ۳۳ سال در پایان راه خود قرار دارد.

دکتر مصطفی اسدی، در شانزدهم فروردین سال ۱۳۲۸ شمسی در روستای حبیب‌آباد، از توابع اصفهان چشم به جهان گشود. ایشان تحصیلات ابتدایی را در همان محل گذراند، سپس تحصیلات متوسطه را در دبیرستان هاتف اصفهان ادامه داد و موفق به اخذ دیپلم

در رشته طبیعی شد. در آن زمان دانش‌آموزان از سال دهم دبیرستان می‌توانستند رشته طبیعی را انتخاب کنند و در سال یازدهم، دروس مربوط به سیستماتیک گیاهی و تیره‌شناسی به دانش‌آموزان رشته طبیعی تدریس می‌شد. دکتر اسدی از خاطرات آن زمان نقل می‌کند: «دبیر درس طبیعی، جناب آقای مستوفی، که کاملاً به این درس مسلط بود، در سال یازدهم دبیرستان، از دانش‌آموزان خواست تا نمونه‌های گیاهی را جمع‌آوری کنند. اینجانب به واسطه علاقه‌ای که به این درس داشتم، تکلیف یادشده را به‌خوبی انجام دادم و به همین دلیل در کلاس تشویق شدم. در پایان ثلث نیز، معلم قبل از خواندن نمرات دانش‌آموزان، انگشت نشانه خود را به سوی من گرفت و گفت نمره‌ات ۲۰ است». پس از اتمام دوران دبیرستان و اخذ دیپلم طبیعی، دکتر اسدی در سال ۱۳۴۷، در کنکور دانشگاه اصفهان و دانشگاه تهران که جداگانه برگزار می‌شد، شرکت کرد. با وجود آنکه در گروه زیست‌شناسی دانشگاه اصفهان پذیرفته شد، در جلسه انتخاب رشته دانشگاه تهران شرکت کرد. ایشان می‌فرمایند: «در جلسه معرفی رشته‌ها در دانشگاه تهران، آقای محترم با لهجه بسیار غلیظ و شیرین گیلکی سخنرانی و رشته‌های منابع طبیعی را برای پذیرفته‌شدگان معرفی کردند، بعدها متوجه شدم، ایشان جناب آقای دکتر عادل بودند. جذابیت سخنرانی ایشان، من را به سوی انتخاب رشته در دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران هدایت کرد. در آن زمان در دو سال ابتدایی، همه دانشجویان دانشکده‌های منابع طبیعی و کشاورزی، واحدها و کلاس‌های مشترک داشتند.

آقای دکتر مصطفی اسدی در جمع تعدادی دیگر از دانشمندان گیاه‌شناس در هرباریوم مؤسسه تحقیقات گیاه‌شناسی ایران

درس سیستماتیک گیاهی توسط مرحوم آقای دکتر ثابتی، درس مرفولوژی گیاهی و عملیات گیاهشناسی توسط مرحوم آقای دکتر صافی، درس درختشناسی توسط مرحوم دکتر کریم جوانشیر و درس فیزیولوژی گیاهی و آزمایشگاهها توسط سرکار خانم دکتر طاهباز تدریس می‌شد. البته در آن موقع، بسیاری از دروس پایه همچون جانورشناسی، زمین‌شناسی، خاک‌شناسی، هواشناسی، آمار، حشره‌شناسی، بیولوژی، ژنتیک، ریاضی و غیره نیز تدریس می‌شد. طی دو سال بعد در دانشکده منابع طبیعی، گردش‌های علمی بسیار زیادی توسط جناب آقای دکتر جوانشیر و دیگر استادان برگزار می‌شد که در شناخت دانشجویان نسبت به منابع طبیعی و گیاهان نقش بسزایی داشت. یکی از این گردش‌های علمی، سفری به تبریز و منطقه حفاظت‌شده ارسباران، سپس به دشت مغان و مسیر اردبیل به آستارا، پس از آن تمام جنگل‌های شمال ایران تا جنگل گلستان و در نهایت شهر مشهد و مسیر برگشت از طریق سمنان به تهران بود. در این گردش علمی مرحوم دکتر جوانشیر، گیاهان مسیر را به دانشجویان معرفی و دانشجویان علاقه‌مند، نمونه‌های گیاهی را جمع‌آوری می‌کردند، تا شناخت گیاهان بیشتر در خاطر بماند. گردش علمی دیگر به کوه‌های زاگرس، خوزستان، شیراز و در پایان برگشت به تهران بود. این گردش علمی نیز نقش بسزایی در شناخت گیاهان و منابع طبیعی جنگل‌های زاگرس، مناطق جنوبی کشور و نواحی مرکزی ایران داشت. گردش علمی به شوره‌زارها مثل حوض سلطان نیز جالب و مفید بود. توقف یک‌ماهه در جنگل‌های خیرودکنار، برای انجام پایان‌نامه کارشناسی با عنوان تهیه طرح جنگلداری سری نم‌خانه جنگل خیرودکنار زیر نظر پرفسور اتر و آقای دکتر عزیز اصلی در این دوره اتفاق افتاد». مصطفی اسدی در سال ۱۳۵۱ موفق به دریافت مدرک لیسانس شد و پس از آن، خدمت سربازی را به مدت یک سال و نیم به‌عنوان سپاهی ترویج در سرجنگلداری کهگیلویه و بویراحمد سپری کرد. در این دوره مأموریت‌های زیادی به مناطق جنگلی و مرتعی یاسوج و گچساران و بیشتر با اهداف اصلاح منابع آبی مراتع، صدور پروانه چرا برای دامداران و احداث پارک جنگلی یاسوج انجام شد و بارها در چادرهای عشایر قشقایی بیتوته کرد، در کنار همه این مسافرت‌ها توجه به گیاهان همواره مد نظر ایشان بوده است.

دکتر اسدی پس از اتمام خدمت سربازی، در اواخر اردیبهشت سال ۱۳۵۳ و در پی انتشار آگهی استخدام باغ گیاهشناسی ملی ایران، در مصاحبه علمی آن شرکت کرد و پذیرفته شد، این آگهی توسط مرحوم پرفسور وندلیو، مشاور گیاهشناسی وقت باغ و آقای مهندس چایچی، رئیس وقت باغ منتشر شده بود، ایشان، بلافاصله بعد از پذیرش، در هرباریوم و در مجاورت اتاق کار مرحوم وندلیو مشغول به کار شدند. ایشان می‌فرمایند: «چند روز پس از شروع به کار، در قالب یک مأموریت علمی، به همراه پرفسور وندلیو برای جمع‌آوری گیاهان به زنجان، بیجار و ارومیه رفتیم، در این مأموریت از جزایر دریاچه ارومیه نیز بازدید و گیاهان را جمع‌آوری کردیم». ایشان بیان کردند، مأموریت‌های تحقیقاتی با هدف جمع‌آوری گیاهان

مناطق مختلف کشور و تکمیل نمونه‌های گیاهی هرباریوم مرکزی ایران، از آن زمان تا به امروز ادامه دارد. شایان ذکر است در ۴۷ سال گذشته نام آقای دکتر اسدی روی بیش از ۴۰۰۰۰ نمونه گیاهی موجود در هرباریوم ملی ایران، به‌عنوان جمع‌آوری‌کننده و شناسایی‌کننده درج شده است.

دکتر مصطفی اسدی برای آشنایی با هرباریوم‌های خارج از کشور و نحوه کار این هرباریوم‌ها، از همان ابتدای اشتغال به کار در هرباریوم مرکزی ایران، مأموریت‌های متعددی به خارج از کشور رفتند. در سال ۱۳۵۴ اولین مأموریت علمی خود را به مدت حدود ۵ ماه در هرباریوم ادینبورا با هدف مشاهده نمونه‌های گیاهی این هرباریوم سپری کردند. ایشان می‌فرمایند: «در این مدت در ادینبورا زیر نظر گیاهشناس معروف آقای Ian Hedge کار کردم، در همین زمان، از هرباریوم‌های کیو و وین نیز بازدید و برخی از نمونه‌های تیپ را مشاهده کردم. از خاطرات جالب آن دوره این است که، در آزمایشگاه هرباریوم ادینبورا، مسئولیت شناسایی دو نمونه گیاهی را از تیره *Lamiaceae* به اینجانب واگذار کردند و گفتند، شناسایی آنها با مشکل مواجه شده است، همچنین گیاه معرفی شده توسط پرفسور رشینگر را از ایران به نام *Isinia laristanica* از همان تیره نشان دادند و از من خواستند موضوع را بررسی کنم تا مشخص شود که این گونه چیست. پس از شناسایی و نام‌گذاری آنها به نام‌های *Nepeta prostrata* و *N. cephalotes* (این نمونه با شماره هج و وندلیو به شماره ۱۷۷۷۴ در هرباریوم مؤسسه نگهداری می‌شود) موضوع با *I. Hedge* کنترل و صحت شناسایی‌ها تأیید شد. همچنین نام *Isinia laristanica* مترادف نام *Lavandula coronopifolia* تشخیص داده و در همان زمان توسط پرفسور رشینگر در هرباریوم وین تأیید شد و ایشان اعتراف کردند که این یکی از اشتباهات بزرگشان بوده است». آقای دکتر مصطفی اسدی در سال ۱۳۶۴، با دفاع از پایان‌نامه خود با عنوان «بررسی جامعه‌شناسی جنگل خیرودکنار سری پاتم» با راهنمایی استادان فقید دکتر رضا مروی مهاجر و دکتر کریم جوانشیر، در مقطع کارشناسی ارشد رشته جنگلداری از دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شد.

در سال ۱۳۶۷ طرح پژوهشی «تهیه و نگارش فلور ایران» توسط آقای دکتر اسدی طراحی و ارائه شد، در واقع هدایت این طرح از ابتدا تاکنون برعهده ایشان بوده است. در ارتباط با این طرح، آقای دکتر اسدی می‌گویند: «مدت طرح نگارش فلور ایران در فاز اول، ۲۰ سال در نظر گرفته شد، ولی با توجه به حجم بالای کار و تعدد گونه‌های گیاهی در سه فاز دیگر تمدید شد و تاکنون ادامه داشته است. در حال حاضر، ۱۵۱ شماره از فلور ایران به زبان فارسی توسط انتشارات مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور چاپ شده است و شماره‌های بعدی نیز تا شماره ۱۷۹ به‌طور کامل آماده چاپ است، از ۴ تیره باقی‌مانده نیز، تنها تحقیق روی ۲ جنس *Allium* و *Euphorbia* ادامه دارد که پیشرفت‌های خوبی نیز در این زمینه حاصل شده است. بقیه جنس‌های این ۴ تیره، کاملاً آماده شده و

پس از ویراستاری، همگی به صورت یک جا چاپ خواهند شد.

دکتر مصطفی اسدی در سال ۱۳۵۵ با موافقت پرفسور رونه مارک، که در آن زمان ریاست دپارتمان سیستماتیک دانشگاه لوند سوئد را بر عهده داشت، برای شرکت در دوره دکتری این دپارتمان آماده می شد و زیر نظر ایشان دوره های مربوط به دپارتمان سیستماتیک گیاهی را می گذرانید، اما به دلیل مسائل پیش آمده در ایران، این موضوع تا سال ۱۳۶۹ به تعویق افتاد. در سال ۱۳۶۹، پایان نامه ایشان با عنوان «بررسی بیوسیستماتیک جنس *Elymus* در ایران» تعیین شد. بدین منظور، گونه های گیاهی در همان سال در ایران جمع آوری و بررسی شدند. ایشان در سال ۱۳۷۰ و پس از شرکت در آزمون های وزارت علوم با اخذ مجوزهای لازم از وزارت جهاد سازندگی و وزارت علوم، برای ادامه تحصیل در مقطع دکتری عازم دانشگاه لوند سوئد شد. با توجه به بازنشستگی پرفسور رونه مارک، پرفسور بوتسر، رئیس دپارتمان ژنتیک دانشگاه کشاورزی سوئد و خانم دکتر داهلگرن (همسر گیاه شناس معروف داهلگرن)، رئیس وقت دپارتمان سیستماتیک عهده دار راهنمایی رساله او شدند، البته پرفسور رونه مارک نیز، به طور غیررسمی با تحقیقات ایشان همکاری کردند، در نهایت دکتر اسدی در سال ۱۳۷۳ از رساله دکتری خود دفاع کرد. ایشان می فرمایند: «در زمانی که برای دوره دکتری در دانشگاه لوند سوئد حضور داشتیم، علاوه بر شرکت در دوره های مختلف، در آزمایشگاه ها و گلخانه های دانشگاه لوند و دانشگاه کشاورزی کار می کردم، همچنین از هرباریوم لنینگراد نیز بازدید کردم. به علاوه با سرپرستی پرفسور اسنوگروپ برای گردش علمی به کشور نروژ سفر کردم».

با توجه به ابهامات موجود در تعداد گونه های گیاهی شناسایی شده در ایران و ارائه اعداد مختلف توسط کارشناسان و به دلیل اهمیت موضوع و جایگاه استاد گرامی، جناب آقای دکتر اسدی به عنوان مجری مسئول طرح ملی تهیه فلور ایران، جزئیات این موضوع از ایشان سؤال شد. در این خصوص جناب استاد می فرمایند: «بر اساس بررسی های انجام شده در مجموعه کتاب های فلور ایران از انتشارات مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، تا این تاریخ (زمستان ۱۴۰۰ شمسی) تعداد ۱۸۳ تیره، ۱۳۱۹ جنس و ۷۸۶۴ گونه، زیرگونه و واریته از ایران شناسایی شده است. ذکر این رقم به تقریب، به این دلیل است که تعداد گونه های ۲ جنس *Euphorbia* و *Allium* و تیره *Fumariaceae* هنوز به طور دقیق مشخص نشده است. این تعداد از آرایه ها شامل سرخس ها، بازدانگان و نهاندانگان است و سایر گیاهان بی گل را در بر نمی گیرد. در مجموع، تعداد ۹۳ نفر محقق گیاه شناس از مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع، مراکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان ها، سایر مراکز تحقیقاتی و پژوهشی، اساتید دانشگاه ها، همچنین دانشجویان در تهیه فلور ایران مشارکت داشته اند».

آقای دکتر مصطفی اسدی از زمان استخدام در سمت های

کارشناس هرباریوم مرکزی ایران، معاون امور هرباریوم، مسئول امور تحقیقاتی در مؤسسه گیاه شناسی ایران، عضو هیئت علمی بخش تحقیقات گیاه شناسی، رئیس بخش تحقیقات گیاه شناسی، معاون بخش تحقیقات گیاه شناسی و رئیس گروه گیاهان گل دار در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور مشغول به فعالیت بوده اند. دکتر مصطفی اسدی اگرچه در پایان آذر ماه سال ۱۳۹۹، با رتبه استادی و پایه ۴۳ و با حدود ۴۹ سال سابقه کار دولتی، در سن ۷۱ سالگی به صورت رسمی از خدمات دولتی بازنشسته شدند، ولی برای تکمیل فعالیت های گذشته و به ویژه تکمیل مجموعه کتاب های فلور ایران همچنان به فعالیت های خود در هرباریوم مرکزی ایران در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور ادامه می دهند.

فعالیت های آموزشی

آقای دکتر اسدی در چهار دهه گذشته دروس درخت شناسی، گیاه شناسی پیشرفته، فلور ایران، زبان لاتین گیاه شناسی، ژئوتاتی و توزیع فلور، جغرافیای گیاهی، جامعه شناسی گیاهی، اصول نام گذاری گیاهان، بیوسیستماتیک نظری و فلور و اکولوژی جنگل های ایران را در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاه های شهید بهشتی، تهران، آزاد اسلامی، همدان، اصفهان و خوارزمی تدریس کرده است. همچنین ایشان به عنوان استاد راهنما و استاد مشاور در ۱۷۳ پایان نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری، دانشجویان را در دانشگاه های یاد شده همراهی کرده اند.

فعالیت های تحقیقاتی و علمی

برخی از مهم ترین فعالیت های تحقیقاتی و علمی آقای دکتر مصطفی اسدی عبارتند از:

- ثبت رکورد ۱۸۰ نام گیاهی جدید در سامانه IPNI.
- شرکت در پنجاه کنفرانس و سخنرانی علمی.
- ویراستاری ۱۷۹ شماره از فلور ایران از سال ۱۳۶۷ به بعد.
- سردبیری مجله گیاه شناسی (*Journal of Botany*) به مدت ۳۰ سال (از سال ۱۹۷۹ تا ۲۰۱۴ میلادی) و عضویت در هیئت تحریریه این مجله از سال ۱۳۹۳ تاکنون.
- عضویت در هیئت تحریریه مجله منابع طبیعی ایران (انتشارات دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران) از سال ۱۳۷۸ تاکنون.
- عضویت در هیئت تحریریه مجله پیشرفت در زیست شناسی (انتشارات دانشکده علوم دانشگاه تهران) از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴.
- جمع آوری تعداد حدود ۴۰۰۰۰ نمونه گیاهی برای نگهداری در هرباریوم مرکزی ایران.
- کتاب ها و مقالات علمی منتشر شده:
- چاپ و تهیه ۳۴ شماره از فلور ایران به صورت انفرادی یا مشترک با سایر محققان که عناوین برخی از کتاب های منتشر شده به شرح زیر است:

1. Wendelbo, P., Rezaiyan, M.A., Assadi, M. and

Flora of Iran no. 125.

15. Tavakkoli, Z. and Assadi, M., 2017. Papaveraceae Flora of Iran no. 127.

16. Assadi, M., 2018. 128 Acanthaceae, 129 Apodanthaceae, 130 Aquifoliaceae, 131 Buxaceae, 132 Cynomoriaceae, 133 Datisceae, 135 Globulariaceae, 136 Hamamelidaceae, 137 Paeoniaceae, 138 Platanaceae, 139 Santalaceae, 140 Sapindaceae and 141 Theligonaceae Flora of Iran.

17. Assadi, M., Sajedi, S., Fakhr Ranjbar, V., Mirzadh Vaghefi, S., Moazzeni, H., Khodashenas, M., Khosravi, A. R., Hatami, A., Mernia, M. Kaffash, Sh., Heidarnia, N., Sheidaei, M., Heidari Rikan. M., Khosravi, K., Sonboli, A., Veiskarami, Gh. and Aminian, F., 2017. Brassicaceae Flora of Iran no. 143.

18. Mozaffarian, V., Ghahremaninejad, F., Narimisa, S., Kazempour, Osaloo, Sh., Jafari, F., Lotfi, E. and Assadi, M., 2018. Asteraceae Flora of Iran, no. 144.

19. Assadi, M., 2018. Ericaceae Flora of Iran, no. 148.

چاپ ۲۷۳ مقاله علمی به صورت انفرادی، یا مشترک با سایر محققان در مجلات علمی پژوهشی داخلی و خارجی که برخی از این مقالات به شرح زیر است:

• Assadi, M. and Wendelbo, P., 1977. New and interesting plant records from NW. Iran. Iran. Journ. Bot. 1(2): 97-108.

• Assadi, M., 1977. *Silene wendelboi* (Caryophyllaceae), a new species from SW. Iran. Iran. Journ. Bot.

Sanii, B., 1971. Ferns of Iran (in Persian). Tehran.

2. Assadi, M., 1989. Plan of the Flora of Iran. Tehran.

3. Assadi, M., 1989. Flora of Iran, no. 1. Tamaricaceae. Tehran.

4. Assadi, M., 1989. Flora of Iran, no. 2. Araceae. Tehran.

5. Assadi, M., 1998: Flora of Iran, no. 23. Grossulariaceae. Tehran.

6. Assadi, M., 1998: Flora of Iran, nos. 19-22. Pinaceae, Taxaceae, Cupressaceae and Ephedraceae. Tehran.

7. Sharifinia, F. and Assadi, M., 2001. Flora of Iran no. 34, Linaceae. Tehran.

8. Assadi, M., 2002. Flora of Iran no. 38, Chenopodiaceae. Tehran.

9. Hamdi, S.M.M. and Assadi, M., 2003. Flora of Iran no. 42, Typhaceae. Tehran.

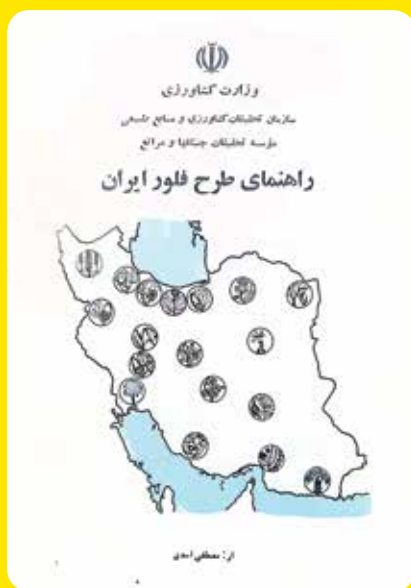
10. Assadi, M., 1994. Selections from the International Code of Botanical Nomenclature. Tehran.

11. Assadi, M., 2005. Flora of Iran no 51, Plumbaginaceae. Tehran.

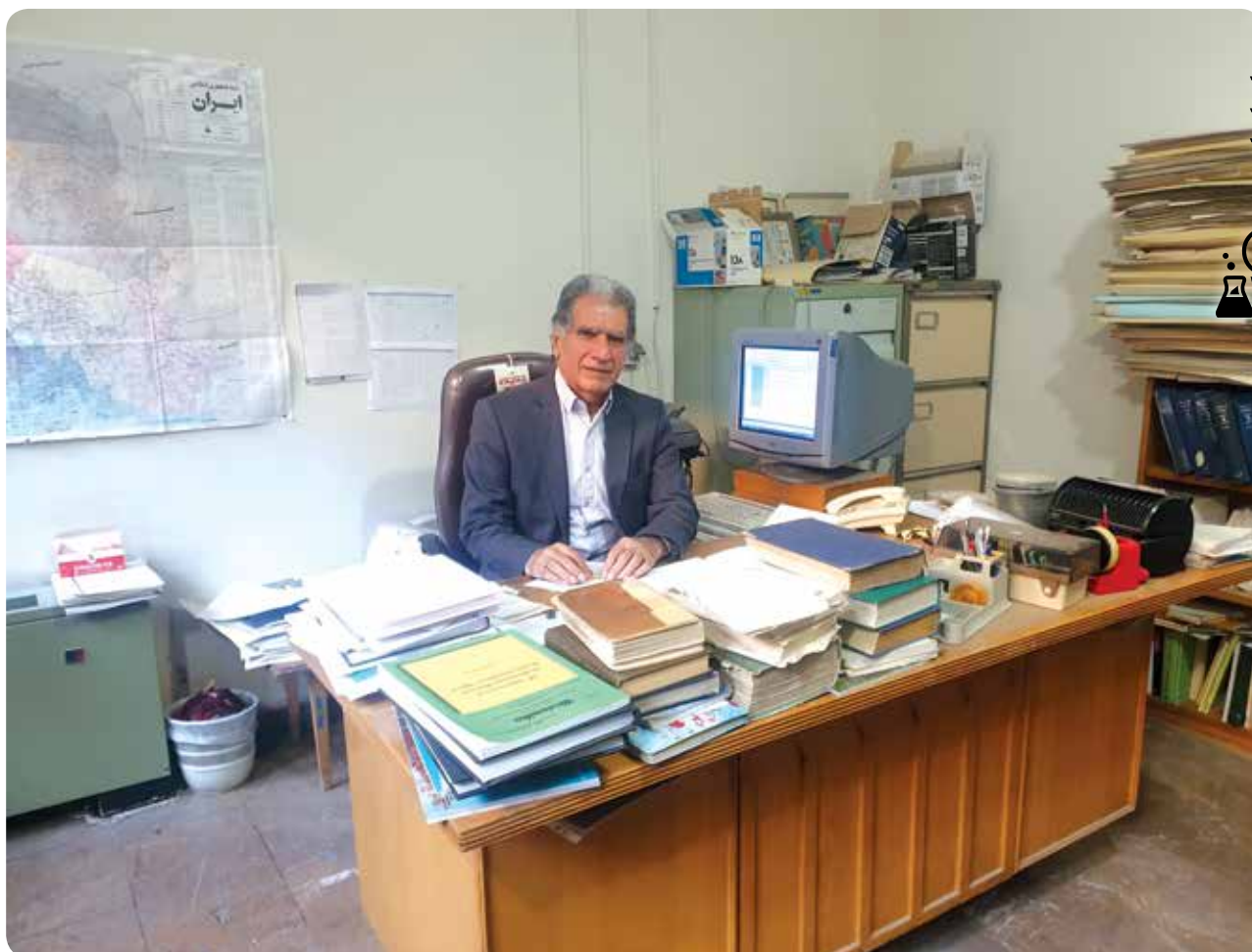
12. Saeidi-Mervarz, Attar, F., Hamdi, S.M.M., Sharifinia, F., Assadi, M., Yusef-Naanaaie, and Mehregan, I., 2011. Flora of Iran, no. 68, Scrophulariaceae. Tehran.

13. Maassoumi, A.A., Assadi, M. and Hemati, A., 2012. Flora of Iran, no. 74, Salicaceae. Tehran.

14. Assadi, M. and Mehregan, V., 2017. Cousinia

برخی از کتاب‌های تألیف شده توسط استاد گرامی آقای دکتر مصطفی اسدی

آقای دکتر مصطفی اسدی در دفتر کار (پاییز ۱۴۰۰)

- Area, NW. Iran (Part 2). *Iran. Journ. Bot.* 4(1): 1- 59.
- Assadi, M., 1989. New species and new plant records from Iran. *Iran. Journ. Bot.* 4(2): 197-204.
 - Assadi, M., 1994. Experimental hybridization and genome analysis in *Elymus* L. sect. *Caespitosae* and sect. *Elytrigia* (Poaceae: Triticeae), in Proceedings of the 2nd International Triticeae symposium, 22-28. Logan, Utah, USA.
 - Assadi, M., 1994. Crossing experiments in *Elymus transhyrcanus* group, a new subspecies and a new species. *Iran. Journ. Bot.* 6(2) 185-195.
 - Assadi, M. and Runemark, H., 1995. Hybridisation, genomic constitution and generic delimitation in *Elymus* s. l. (Poaceae: Triticeae). *Pl. Syst. Evol.* 194: 189-205.
 - Assadi, M., 1995. Meiotic configuration and chromosome number in some Iranian species of *Elymus* L. and *Agropyron* Gaertner (Poaceae: Triticeae). *Iran. Journ. Bot.* 4(1): 181-183.
 - Assadi, M., 1983. Plants from N. Azarbayejan, new to Iran. -*Iran. Journ. Bot.* 2(1): 1-8.
 - Assadi, M. and Runemark, H., 1983: Notes on the flora and vegetation of S. Baluchistan, Iran. *Iran. Journ. Bot.* 2(1): 69-78.
 - Assadi, M., 1984. New species and new plant records from Iran. *Iran. Journ. Bot.* 2(2): 83-94.
 - Assadi, M., 1992. New species and new plant records from Iran. *Iran. Journ. Bot.* 5(2): 57-63.
 - Assadi, M., 1984. Studies on the autumnal plants of Kavir, Iran. *Iran. Journ. Bot.* 2(2): 125-148.
 - Assadi, M., 1985. The genus *Dianthus* L. (Caryophyllaceae) in Iran. *Iran. Journ. Bot.* 3(1): 9-54.
 - Assadi, M., 1987. Plants of Arasbaran Protected Area, NW. Iran (Part 1). *Iran. Journ. Bot.* 3(2): 129-175.
 - Assadi, M., 1988. Plants of Arasbaran Protected

(Elaeagnaceae) in Iran as a native and cultivated tree. *Nova Biologica Reperta* 3(2): 118-122.

- Assadi, M., 2016. A taxonomic revision of the genus *Paeonia* (Paeoniaceae) in Iran. *Iran. J. Bot.* 22(2): 75-78.
- Assadi, M., 2017. New species, new combination and an identification key of the genus *Elymus* (Poaceae: Triticeae) in Iran. *Iran. J. Bot.* 23(2): 77-83.
- Assadi, M., 2019. *Flora of Iran*. *Iran Nature*, 4(2): 29-41.
- Assadi, M. and Zeraatkar, A., 2020. *Acantholimon saadii* (Plumbaginaceae), a new species from Iran. *Iran. J. Bot.* 26 (1): 1-5.

آقای دکتر مصطفی اسدی ۳ فرزند، دو پسر و یک دختر دارند که همگی دارای تحصیلات عالی هستند. ایشان با وجود بازنشستگی در سال ۱۳۹۹، هنوز با جدیت بسیار، پیگیر انجام بخش‌های باقی‌مانده «طرح نگارش فلور ایران» و تکمیل فرایند چاپ و انتشار این مجموعه ارزشمند هستند. برای ایشان تندرستی و توفیق بیشتر را آرزو می‌کنم.

منابع

- اسدی، م.، ۱۳۶۷. راهنمای طرح فلور ایران. وزارت کشاورزی، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، تهران، ۷۹ صفحه.
- معصومی، ع.ا.، ۱۳۹۵. نقد کتاب فلور ایران (مجموعه مصور گیاهان و گل‌های ایران). طبیعت ایران، ۱۱(۱): ۸۸-۹۷.

Bot. Journ. Linn. Soc. 117: 159-168.

- Assadi, M., 1996. A new species of *Ephedra* L. and reports on two new interesting grasses from Iran. *Iran. Journ. Bot.* 7(1): 1-6.
- Assadi, M., 1998. Biosystematic studies of the *Elymus hispidus* group (Poaceae: Triticeae). *Nordic Journ. Bot.* 18: 483-492.
- Assadi, M., 1996. A taxonomic revision of *Elymus* sect. *Caespitosae* and sect. *Elytrigia* (Poaceae: Triticeae) in Iran. *Willenowia* 26: 251-271.
- Assadi, M., 1998. Noteworthy Plant records for the flora of Iran. *Iran. Journ. Bot.* 7(2): 217-220.
- Assadi, M., 1999. A revision of the genus *Noaea* Moq. (Chenopodiaceae) in Iran. *Iran. Journ. Bot.* 8(1): 23-33.
- Assadi, M., 2000. *Londesia*, a distinct genus from *Bassia* (Chenopodiaceae). *Iran. Journ. Bot.* 8(2): 233-240.
- Assadi, M. and Mirtadzadini, M., 2006. Three new species of the genus *Acantholimon* (Plumbaginaceae) from Iran. *Iran. Journ. Bot.* 11(2): 129-136.
- Assadi, M., 2003. Two new species of the genus *Acantholimon* (Plumbaginaceae) from Iran. *Iran. Journ. Bot.* 10(1) 25-29.
- Assadi, M., 2004. *Acantholimon hormozganense* and *A. zaeifii* (Plumbaginaceae), two new species from Iran. *Iran. Journ. Bot.* 10(2): 153-158.
- Assadi, M., 2005. Four new species of the genus *Acantholimon* (Plumbaginaceae) from Iran. *Iranian Journal of Bot.* 11(1): 31-39.
- Assadi, M., 2006. Distribution patterns of the genus *Acantholimon* (Plumbaginaceae) in Iran. *Iran. Journ. Bot.* 12(2): 114-120.
- Assadi, M., 2009. Four new species of the genus *Cousinia* Cass. (Asteraceae) from Iran. *Iran. J. Bot.* 15(1): 36-44.
- Assadi, M., 2011. Two new species of the genus *Cousinia* (Asteraceae) from Iran. *Iran. J. Bot.* 17(1): 6-9.
- Assadi, M., 2010. A taxonomic revision of *Cousinia* sect. *Chaetocephalae* (Asteraceae). *Iranian Journal of Botany* 16(2): 191-196.
- Assadi, M. and Janighorban, M., 2016. A contribution to the taxonomy of the genus *Elaeagnus*